

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

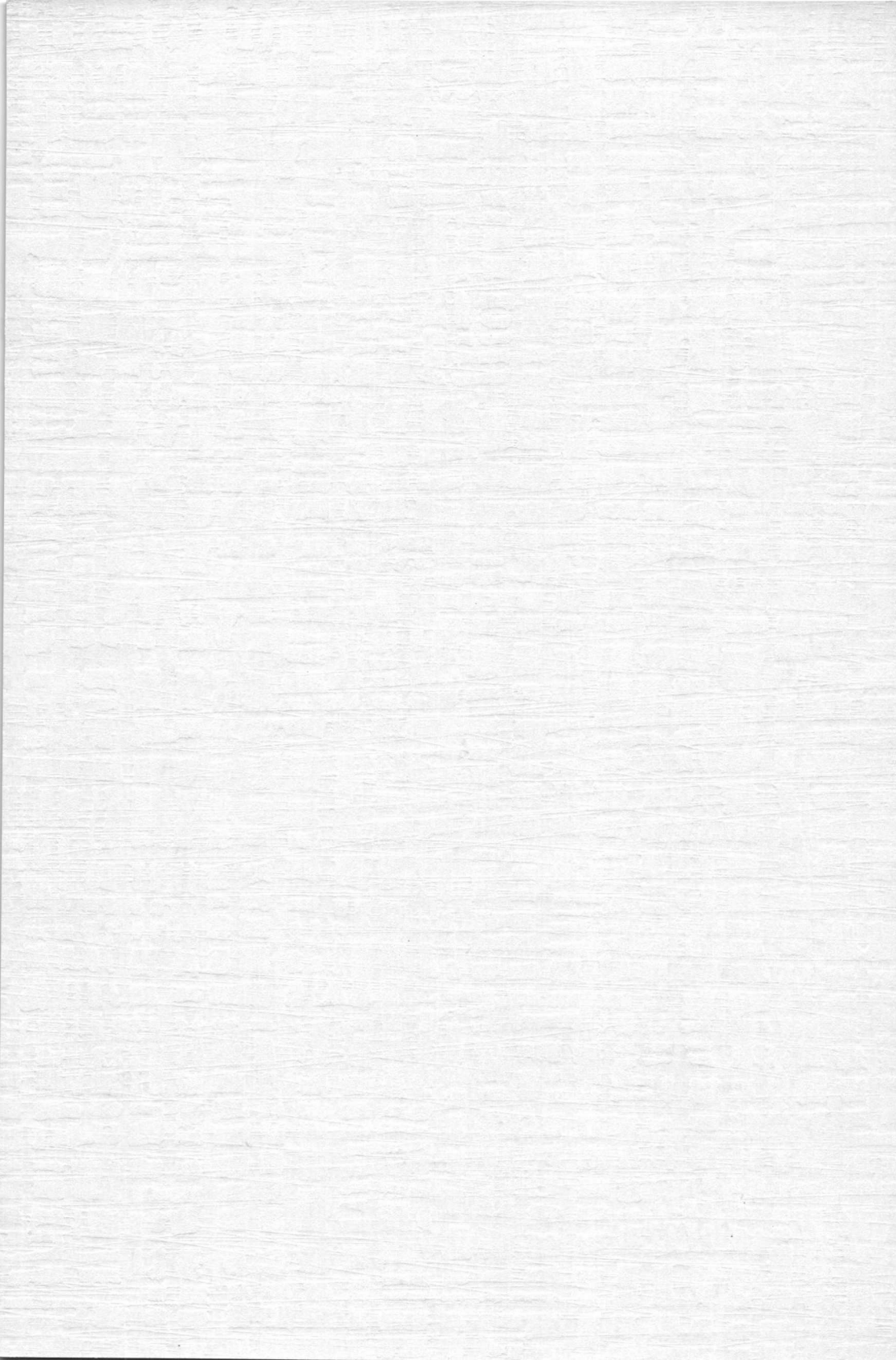

1960

NR. 2

UNIVERSITETSFORLAGET
OSLO

Morfologiske og cytologiske undersøkelser av noen norske bregner

MORPHOLOGICAL AND CYTOLOGICAL STUDIES ON SOME NORWEGIAN FERNS

Av

ANTON BRØGGER

Den systematiske inndeling av Filicinae, bregnene, slik vi finner den i de fire mest moderne klassifiseringer — Christensen (1938), Ching (1940), Holtum (1947 og 1949) og Copeland (1947) — bygger først og fremst på egenskaper hos den ukjønnete generasjon. Som særlig viktige oppfattes sporangienes anlegg, bygning og stilling, bygningen av slør, sporer og blad samt ordningen av ledningsstrengene.

Den kjønnete generasjonen er det — særlig innenfor den store gruppen Polypodiaceae eller sisselrotfamilien i videste forstand — tatt lite hensyn til, selv om flere forskere (Goebel 1896, Heim 1896, Jakowatz 1901, Lampa 1901, Schlumberger 1911, Bower 1913: 930, Horvat 1921, Orth 1936 og Stokey 1951) har hevdet at en naturlig inndeling av bregnene ikke kan foretas uten å ta hver enkelt organismes hele livscyklus med i betraktning.

En av grunnene til dette misforhold er utvilsomt mangelen på fullstendige og nøyaktige arbeider. Bare hos 50 slekter og 250 arter av kanskje 200 slekter og 7500 arter innen Polypodiaceae er gametofyten i det hele tatt beskrevet (Stokey 1951).

En annen kan være den skepsis enkelte forskere har vist overfor verdien av slike arbeider. De mener at gametofytens morfologi f. eks. når det gjelder vekstmåte, størrelse, behåring og kjønnsorganenes plassering varierer innenfor så vide grenser ved endring av de ytre betingelser, at disse karakterene nærmest er verdiløse for systematikerne.

Men også hos sporofyten kan vi ved å variere livsbetingelsene framkalle store variasjoner i framtoningspreget uten at systematikerne er blitt reservert av den grunn. Jeg vil ikke dømme i denne sak, og tiden får vise om Bower får rett når han skriver: «Man skal imidlertid huske at kjennskapet til gametofytene hos bregnene er langt mindre fullstendig enn kjennskapet til sporofyten, og de nåværende synspunkter kan bli gjenstand for drastiske forandringer etterhvert som